

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa K. G. i M. T.
przeciwko Powiatowemu Publicznemu Zakładowi Opiekuńczo-Leczniczemu im. [...] w B.
o zasądzenie wynagrodzenia za pracę, przywrócenie poprzednich warunków pracy i płacy oraz o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania na zmienionych warunkach pracy i płacy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19 listopada 2024 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie
z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt IV Pa 22/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

r.g.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 marca 2023 r. (sygn. akt IV P 31/22) wydanym w sprawie sprawy z powództw K. G. i M. T. przeciwko Powiatowemu Publicznemu Zakładowi Opiekuńczo-Leczniczemu im. [...] w B. o zasądzenie wynagrodzenia za pracę, przywrócenie poprzednich warunków pracy i płacy oraz o zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania na zmienionych warunkach pracy i płacy,

Sąd Rejonowy w Bochni IV Wydział Pracy zasądził od pozwanego Powiatowego Publicznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego im. [...] z siedzibą w B. na rzecz powódki K. G. kwotę 3.057,32 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pracę z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi:

- od kwoty 1.528,66 zł od 11 sierpnia 2022 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 1.528,66 zł od 11 września 2022 r. do dnia zapłaty (pkt I).

Sąd Rejonowy w Bochni zasądził od pozwanego Powiatowego Publicznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego im. [...] z siedzibą w B. na rzecz powódki M. T. kwotę 3.057,32 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pracę z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi:

- od kwoty 1.528,66 zł od 11 sierpnia 2022 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 1.528,66 zł od dnia 11 września 2022 r. do dnia zapłaty (pkt II).

Następnie, Sąd Rejonowy w Bochni przywrócił powódce K. G. poprzednie warunki pracy i płacy w pozwanym Powiatowym Publicznym Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym im. [...] z siedzibą w B. z uwzględnieniem, że powódce przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 7.304,66 zł brutto, tj. wynagrodzenie należne dla grupy zawodowej nr 2 i współczynnika pracy 1,29, określonych w Załączniku (Współczynniki pracy) do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (punkt III). Przywrócił powódce M. T. poprzednie warunki pracy i płacy w pozwanym Powiatowym Publicznym Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym im. [...] z siedzibą w B. z uwzględnieniem, że powódce przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 7.304,66 zł brutto, tj. wynagrodzenie należne dla grupy zawodowej nr 2 i współczynnika pracy 1,29, określonych w Załączniku (Współczynniki pracy) do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (punkt IV). Oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt V). Wyrokowi w punktach I i II nadał rygor natychmiastowej wykonalności (punkt VI). Koszty procesu zniósł wzajemnie pomiędzy stronami (pkt VII).

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 21 września 2023 r. (sygn. akt IV Pa 22/23) oddalił apelację oraz

zasądził od Powiatowego Publicznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego im. [...] w B. na rzecz powódek K. G. i M. T. kwoty po 457,50 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie do Sądu Najwyższego wywiódł pozwany, zaskarżając judykat w całości, zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1801 z późn. zm.) w zw. z pozycją nr 2 i 5 Załącznika do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że określone w załączniku do ustawy współczynniki pracy przypisane są do poszczególnych grup zawodowych stosownie do rzeczywiście posiadanych przez pracowników kwalifikacji, w sytuacji gdy załącznik do ustawy stanowi, że podział na grupy zawodowe opiera się na kryterium, którym są kwalifikacje wymagane od pracownika na zajmowanym stanowisku, co wbrew stanowisku zawartemu w wyroku, wynika wprost z literalnego brzmienia załącznika do ustawy, jak również wykładni funkcjonalnej i systemowej tak załącznika, jak i przywołanego wyżej przepisu ustawy, co w konsekwencji doprowadziło do niezasadnego przyjęcia przez Sąd II instancji, że w odniesieniu do powódek zastosowanie winien znaleźć współczynnik wskazany pod pozycją 2 załącznika do ustawy, a nie wskazany pod pozycją 5 załącznika;

- art. 78 § 1 k.p. przez jego niezastosowanie, podczas gdy wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności (...) kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, co odpowiada kwalifikacjom wymaganych na zajmowanym stanowisku (Załącznik - Współczynniki pracy - Grupy zawodowe według kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych);

- art. 5a ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że ustawa wymaga literalnego wskazania w umowie o pracę pracowników wykonujących zawód medyczny lub pracowników działalności podstawowej, innych niż pracownicy wykonujący zawód medyczny, grupy zawodowej określonej w załączniku do ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, podczas gdy według przepisów ustawy należy wskazać do której grupy zawodowej określonej w załączniku do ustawy jest zaliczone zajmowane przez pracownika stanowisko pracy;

- art. 30 § 4 k.p. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że nieprzyjęcie przez powódki aneksów do umów o pracę dotyczących nowych warunków umowy o pracę wprowadzonych Zarządzeniem nr 9/2022 z 19 lipca 2022 r. Dyrektora Powiatowego Publicznego Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego im. [...] w B. w sprawie sposobu ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne oraz pracowników działalności podstawowej, innych niż pracownicy wykonujący zawód medyczny, zatrudnionych w Powiatowym Publicznym Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym im. [...] w B. na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, nie stanowi uzasadnionej przyczyny wypowiedzenia warunków pracy i płacy, podczas gdy brak przyjęcia przez powódki aneksów do umów o pracę, w których zostały im przedstawione zmiany dotyczące warunków pracy i płacy stanowi w konsekwencji konkretną i rzeczywistą przyczynę wypowiedzenia warunków pracy i płacy;

- art. 45 § 1 w zw. z art. 42 § 1 k.p. poprzez ich zastosowanie i przywrócenie powódkom poprzednich warunków pracy i płacy u pozwanego pracodawcy, z uwzględnieniem, że każdej z powódek przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 7.304,66 zł brutto, tj. należne dla grupy zawodowej nr 2 i współczynnika pracy 1,29 określonych w załączniku „Współczynniki pracy” do ustawy z dnia 8

czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Z uwagi na stawiane zarzuty skarżący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie, co do istoty sprawy - zgodne z żądaniem apelacji;

2. zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

3. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona;

ewentualnie:

4. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji w innym składzie wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie do rozpoznania, ponieważ uchybienia, jakich dopuścił się Sąd II instancji, miały charakter kwalifikowany, a zaskarżony wyrok jest sprzeczny z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, a w szczególności z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć. Zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego. Jak wskazuje skarżący w niniejszej sprawie, bez dokonania głębszej analizy, dla przeciętnego prawnika jest oczywiste, że wskazane podstawy skargi zasługują na uwzględnienie, gdyż ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Dlatego też powyższe w ocenie skarżącego przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia i jej merytorycznego rozpoznania.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie

przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Z tego powodu oba te elementy muszą być przez stronę skarżącą wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w niniejszej sprawie oparty został na przesłance jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Tymczasem oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej przesłance przedsądu wymaga od strony skarżącej sformułowania wyводу prawnego wyjaśniającego, w czym wyraża się owa oczywistość – wraz z przedstawieniem argumentów na poparcie tych twierdzeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Strona skarżąca nie uzasadniła w tym przypadku w sposób prawidłowy istnienia tej właśnie przesłanki przedsądu. Ograniczyła się jedynie do ogólnikowego i hasłowego wskazania, że mamy w niniejszej sprawie do czynienia z oczywistym naruszeniem przez Sąd II instancji przepisów prawa materialnego – bez wskazania, które przepisy ma na myśli, a jak to zostało wskazane wyżej, na tym etapie postępowania

(w ramach „przedsądu”) Sąd Najwyższy nie analizuje podniesionych zarzutów kasacyjnych. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd odwoławczy w sposób oczywisty naruszył konkretny przepis, jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości. Niewskazanie więc przez stronę skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniu konkretnych przepisów, których miałyby dotyczyć naruszenie przez Sąd II instancji prawa – uniemożliwia przyjęcie skargi kasacyjnej do dalszego jej merytorycznego rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

r.g.

[a.ł.]